

Utenriksdepartementet Utenriksrådets kontor
Postboks 8114 DEP
0032 OSLO

Arkivkode/ File no:

Vår ref./ Our ref.:

2001899-1

Deres/ Dykkar ref./ Your ref.:

Vår saksbeh./ Enquiries:

Anette Wilhelmsen

Dato/ Date:

23.11.2020

Oversendelsesnotat: Lærdommer fra evalueringer av kontantoverføringer

Notatet *Lærdommer fra evalueringer av kontantoverføringer* systematiserer erfaringer med kontantoverføringer som virkemiddel i bistand. Notatet er utarbeidet som en del av Evalueringsavdelingens covid-19 respons, og er ikke en del av avdelingens ordinære evalueringsprogram.

Notatet vil offentliggjøres onsdag 25. november på nettsidene til [Covid-19 Global Evaluation Coalition](#) og [Evalueringsavdelingen](#). Notatet er utarbeidet av Evalueringsavdelingen i Norad, i samarbeid med det tyske evalueringsinstituttet, DEval, og er basert på sammendrag av relevante evalueringer utført av koalisjonens medlemmer.

Bakgrunn

Covid-19 Global Evaluation Coalition er et uavhengig samarbeidsprosjekt. Koalisjonen består av evalueringsavdelinger i ulike land, FN-organisasjoner og multilaterale institusjoner. Det overordnede formålet med koalisjonen er å fremme samarbeid, bidra til rask evalueringkunnskap og unngå duplisering av evalueringsarbeid relatert til covid-19. OECD/DACs EVALNET er sekretariat for koalisjonen.

Vedlagte notat er del av en serie av lærdommer fra evalueringer som oppsummerer evalueringsevidens for å informere covid-19-responsen. Serien er etterspørselsbasert og forfattet av medlemmer av koalisjonen. Det er så langt publisert 2 slike notater, ett om [matsikkerhet](#) og ett om [kjønn og utdanning](#).

Notatet Lærdommer fra evalueringer om kontantoverføringer ble utformet som en direkte respons på et uttrykt behov fra politisk ledelse om mer kunnskap om bruk av kontantoverføringer i Norad og UD.

Lærdommer

Prioriter analyse, også i krisesituasjoner. Kontantoverføringer er et virkemiddel og ikke et mål i seg selv. Virkningen av kontantoverføringer avhenger i høy grad av konteksten for det spesifikke tiltaket, og hvordan tiltaket utformes. Derfor er det avgjørende å prioritere analyse i forkant av beslutninger om hvorvidt kontantoverføringer som virkemiddel skal benyttes og i utforming og implementering av kontantoverføringsprogrammer.

Notatet tar videre opp følgende:

- For å sikre best mulig virkning og bærekraft, bør potensielle utviklingseffekter, og eventuelle negative effekter alltid vurderes nøye i forkant. Dette gjelder også når kontantoverføringer brukes i humanitære settinger som kriserespons.

- Beslutningstakere bør nøye vurdere konteksten og målet for intervensjonen før de beslutter om det skal stilles krav til endring i atferd for å motta kontanter. Måten en belønningsordning utformes på kan også påvirke atferd og bør nøye tilpasses formål og kontekst, også med tanke på å redusere sjansen for eventuelle negative effekter.
- Beslutningstakere bør vurdere lokal økonomi og kontekst før de beslutter hvor mye som skal overføres og hvordan.
- Måten oppbevaring og overføring av penger gjøres på kan gi grobunn for korrupsjon og skape konflikt. For å beskytte mottakeres sikkerhet og velferd, må kontantoverføringsprogrammer ha tydelige risikovurderinger og iverksette sikkerhetstiltak.
- Kjønnshensyn bør integreres i alle tiltak fra starten, ettersom kontantoverføringer kan påvirke kjønnsdynamikk og myndiggjøring.

Videre prosess

Kilden til dette notatet er evalueringer av tiltak som benytter kontantoverføringer som en kriserespons. Selv om evalueringene som er brukt i notatet ikke har sett på bruk av kontantoverføringer som respons på covid-19 er de en verdifull kilde til kunnskap fordi de gir informasjon om hva som bør vurderes for å få bedre resultater ved bruk av kontantoverføringer i en krise. Vi oppfordrer leserne til å gå direkte til kildene for å få mer detaljert kunnskap om hva som eventuelt virker og ikke, og i hvilken kontekst evidensen gjelder for. Evalueringene notatet bygger på kommer fra koalisjonens medlemmer og møter medlemmenes egne kvalitetsstandarder.

Det forventes ikke at det utarbeides en egen oppfølgingsplan for dette notatet. Notatet kan imidlertid slik vi ser det, gi nyttige innspill til pågående arbeid med å utforme Norges støtte relatert til covid-19, samt i utforming av støtte relatert til kontantoverføringer mer generelt. Notatet kan bidra til å synliggjøre hva det er viktig å vurdere når bistandsadministrasjonen skal gi støtte til denne typen programmer.

Siv J. Lillestøl
Fungerende evalueringsdirektør

Anette Wilhelmsen
Seniorrådgiver evalueringsavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur.

Liste over mottakere/ Recipients:
Utenriksdepartementet Utenriksrådets kontor

Liste over kopimottakere/ Recipient(s) in copy:

Direktøren (DIR)

Avdeling for metode og resultater (AMOR)

KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET

Avdeling for sivilt samfunn og privat sektor (ASP)

Utenriksdepartementet Regionavdelingen

Utenriksdepartementet Seksjon for humanitære spørsmål

Utenriksdepartementet Seksjon for multilaterale utviklingsbanker

Avdeling for klima, energi og miljø (KEM)

Avdeling for helse, utdanning og menneskerettigheter (HUMRE)

Utenriksdepartementet Seksjon for FN-politikk

Kunnskapsbanken (KB)

Enhet for multilaterale partnere

Utenriksdepartementet Enhet for etats- og virksomhetsstyring